

# Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego ma 25 lat

21 maja 1993 r. odbyło się inauguracyjne posiedzenie Komisji, a formalnie powołała ją Premier Hanna Suchocka, zarządzeniem nr 20 z 22 lipca 1993 r. Droga do powstania Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu była jednak trudna, prawdę mówiąc samorządowcy wymusili jej powstanie. Przełomem było zwołanie we wrześniu 1992 r. w Poznaniu przez Związek Miast Polskich Ogólnopolskiej Konferencji Prezydentów, Burmistrzów i Wójtów. Było to pierwsze, kontynuowane potem corocznie, forum przewodniczących organów wykonawczych gmin z całej Polski, forum pracy merytorycznej oraz trudnej debaty z przedstawicielami najwyższych władz państwowych. W pierwszej konferencji wzięła udział Premier Suchocka oraz m.in. szef URM Jan Maria Rokita i Pełnomocnik Rządu ds. Reformy Samorządowej prof. Michał Kulesza mając przed sobą ponad 600 nowo wybranych liderów swoich społeczności. Był to niełatwy okres prawdziwej walki o społeczności lokalne i ich pozycję w strukturze państwa.

Komisja Wspólna była od początku instrumentem dialogu i współdziałania pomiędzy rządem i przedstawicielami ogólnopolskich organizacji samorządowych, reprezentujących wszystkie kategorie władz lokalnych i regionalnych. Miejscem uzgodnień projektów aktów prawnych i nieuniknionych rozbieżności. Miejscem debaty o skutecznym zarządzaniu państwem.

Pamiętam m.in. jak w 1994 r. w czasie posiedzenia Komisji położyłem, jako sekretarz ZMP, przed Premierem Waldemarem Pawlakiem stos wyliczeń dokonanych przez skarbników miast, dotyczących uszczupień dochodów gmin wskutek wprowadzania nowych zadań bez źródeł finansowych (m.in. słynne dodatki mieszkaniowe). Nasze przygotowanie merytoryczne, ale i nacisk stojący przed URM manifestacji samorządowców doprowadził do kompromisu.

Od 2005 r. KWRiT ma pełne umocowanie ustawowe i jest wyjątkowym w skali europejskiej polskim rozwiązaniem.

Rocznicę 25-lecia Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego obchodzono uroczystie 28 maja 2018 r. na Zamku Królewskim w Warszawie. Udział wzięli ministrowie i samorządowcy z różnych okresów działania Komisji.

W pierwszym składzie strony samorządowej Komisji Wspólnej z 1993 r. było trzech przedstawicieli Krajowego Sejmiku Samorządu Terytorialnego, trzech Związku Miast Polskich, dwóch z Unii Metropolii Polskich, jedna z Unii Miasteczek Polskich i jedna ze Związku Gmin Wiejskich RP. Odeszli już od nas ś.p. Piotr Buczkowski i Zyta Gilowska (KSST), Franciszka Cegielska i Wojciech Szcześnie Kaczmarek (ZMP), Stanisław Wyganowski (Współprzewodniczący Komisji – UMP) i Grzegorz Palka (UMP). Na uroczystości na Zamku Królewskim z pierwszego składu Komisji były obecne trzy osoby: Leon Kieres (wtedy KSST), Adam Tychowski pierwszy przewodniczący ZGW RP i moja osoba (ZMP).

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji (współprzewodniczący Komisji) dziękował samorządowcom i podkreślał ich osiągnięcia w pracy dla wspólnot lokalnych i regionalnych. Zabierający głos samorządowcy pokazali klasę, mówili o sprawach ustrojowych, nie wspominając w scenerii zamkowej jubileuszowej uroczystości o tym co stało się tydzień wcześniej, tj. o rozporządzeniu obniżającym ich zarobki.

Trzy dni wcześniej wszystkie korporacje samorządowe przekazały apel do Prezydenta RP o podjęcie niezbędnych działań dla przeciwdziałania osłabianiu samorządu terytorialnego.

Tadeusz Wrona